

Miltä soten digitalisaatio näyttää laatikon sisäpuolelta?

AKUSTIn kesäseminaari 3.12.2020

Toni Auvinen, toimitusjohtaja
Toni Auvinen Avarasti Oy

AVARASTI

Toni Auvinen, YTM, HHJ

Kuntien digitalisaation, muutoksen ja uudistumisen asiantuntija.

Yhteiskuntatieteiden maisteri, joka on toiminut kunta-alalla vuodesta 2001 mm. kunnanjohtajana, valtuuston puheenjohtajana sekä ICT- ja digijohtajana.

Syksystä 2019 alkaen Toni Auvinen Avarasti Oy:n yrittäjä ja toimitusjohtaja.

Toni Auvinen Avarasti Oy on kuntien digitalisaation, muutoksen ja uudistumisen ykköstoimija, joka tarjoaa kunta-alan asiantuntijapalveluja kunnille, kunta-yhtymille ja kuntien yhtiöille.

Yrityksen kotipaikka sijaitsee Siilinjärvellä ja toimialueena on koko Suomi.

Yrityksen visiona on tavoittaa kaikki Suomen kunnat vuoteen 2025 mennessä!

AVARASTI

PUHEET

KOULUTUKSET

KONSULTOINNIT

KIRJOITUKSET

VALMIIT PAKETIT

TYÖNTEKIJÄ PALVELUNA

VERKKOKAUPPA

ASiantuntijat

Avarasti Oy

Referenssit

Teemasivut

Julkaisut

Blogi

Uutiskirje

Yhteistyössä

Hinnat ja laskutus

Toimitusehdot

Rekisteri- ja tietosuojaseloste

Haku

0,00 €

**Julkaistu
painettuna
kirjana ja
verkossa.**

Uudet tuotteet

AVARASTI

KÄSIKIRJA TULEVAISUUDEN KUNTIEN DIGITALISAATIOON

TONI AUVINEN | MINNA JAAKKOLA

Käsikirja tulevaisuuden kuntien digitalisaatioon -kirja (2018) kokoaa ajankohtaista digihuumaa ja avaa ulottuvuuksia, joihin digitalisaatio tulevaisuuden kunnissa vähintäänkin yltää.

Maksuton verkkojulkaisu:

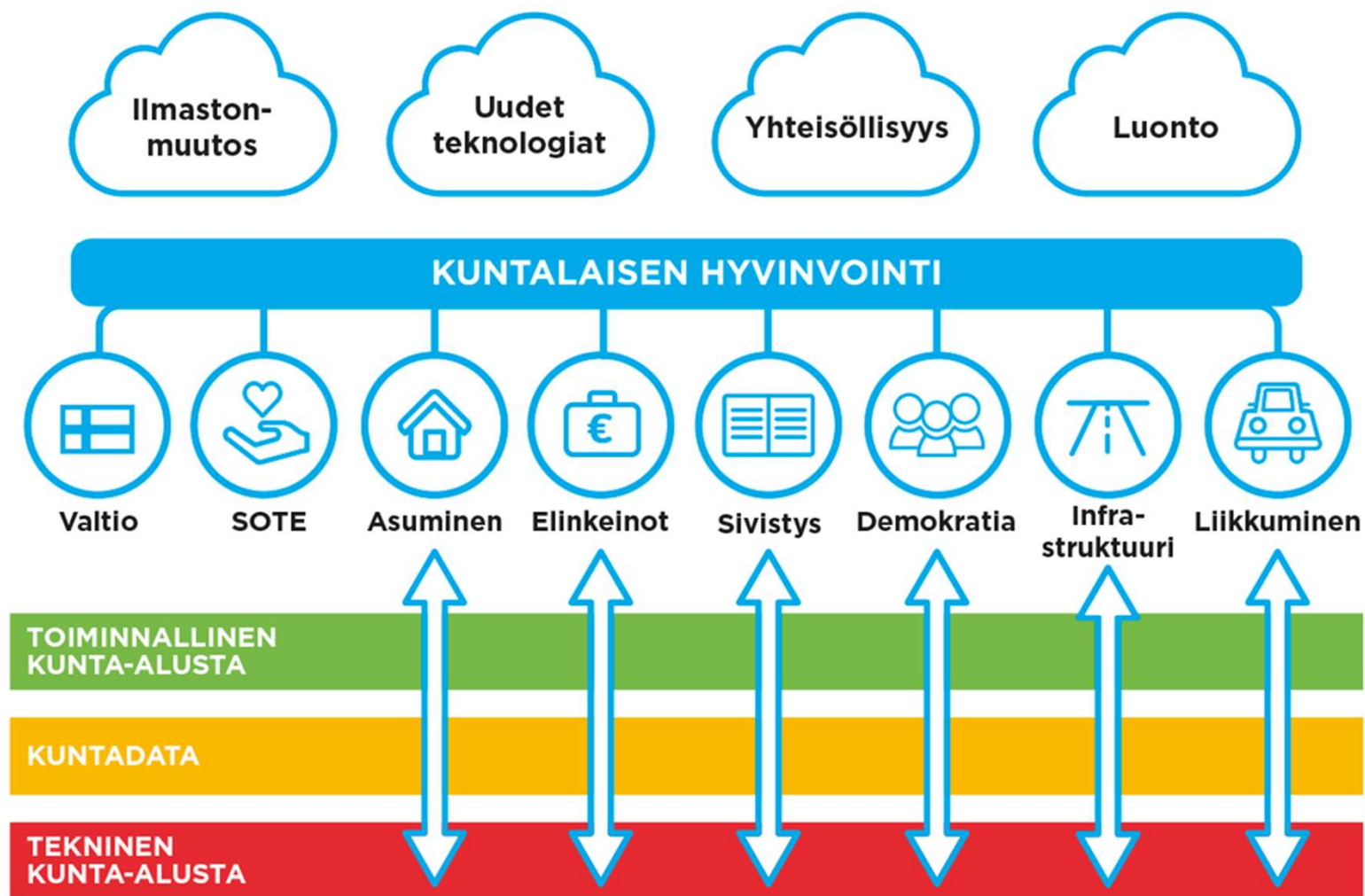
<https://luode.cld.bz/kuntien-digitalisaatio>

Digitaalinen ja ihmisläheinen kunta 2035 -kirjassa (2020) visioidaan tarinaa kunnasta, jossa kaikki sujuu kuntalaisen kannalta mahdollisimman helposti ja hyvin.

Maksuton verkkojulkaisu:
<https://luode.cld.bz/kunta-2035>

DIGITAALINEN JA IHMISLÄHEINEN KUNTA 2035

© Toni Auvinen Avarasti Oy

AVARASTI

AVARASTI

Puheenvuoron sisältö tänään

1. Soten digipaketti selvitystyö 6-12/2020
 - Tilannekuvakartoitus
 - Digikehittäjän työkalupakki
 - Digimuutosmittarit
2. Soten tulevaisuuden näkymät (odotukset)
 - Digitalisaation vaikutus sote-palveluihin
 - Nostoja Digitaalinen ja ihmisläheinen kunta 2035 –kirjasta
3. Kysymyksiä ja keskustelua

Soten digipaketti selvitystyö 6-12/2020

- Selvitystyön toteutti Toni Auvinen Avarasti Oy Kuntaliiton AKUSTI-foorumin toimeksiannosta.
- Tilannekuvakartoitus
 - Kirjallisuuskatsaukseen perustuva tilannekuvakartoitus sähköisten palveluiden käytöstä Suomessa
 - Kartoituksen kohdennus: Kotona asumista tukevat sovellukset, palvelut, laitteet ja järjestelmät
- Digikehittäjän työkalupakki
- Digimuutosmittarit

Soten digipaketti selvitystyö 6-12/2020

Tilannekuvakarttoitus

Tilannekuvakartoituksen kirjallisuuskatsaus

AVARASTI

1

Kotona asumista tukeva teknologia - kansallinen toimintamalli ja tietojärjestelmät (KATI-malli)

Jaakko Lähteenmäki & Marketta Niemelä (VTT)
Teija Hammar, Hanna Alastalo, Anja Noro, Anniina Pylsy, Miina Arajärvi, Pirita Forsius, Katja Pulli & Heidi Anttila (THL)
Teknologian tutkimuskeskus VTT 2020.

2

Sosiaali- ja terveydenhuollon sähköinen asiointi 2017: Kansalaisten kokemukset ja tarpeet

Hannele Hyppönen, Oona Pentala-Nikulainen ja Anna-Mari Aalto
Terveyden ja hyvinvoinnin laitos 2018.

3

Sähköhelmenkalastus: Sosiaalihuollon sähköisten palvelujen nykytila ja kehittämistarpeet

Tarja Kauppila, Kati Kiiski ja Mari Lehtonen
Sosiaali- ja terveysministeriö 2018.

4

Sähköisten sosiaali- ja terveystalvelujen tarjonta, palvelujen käyttö ja esteet

Hannele Hyppönen ja Katja Ilmarinen
Teoksessa Suomalaisten hyvinvointi 2018
Laura Kestilä & Sakari Karvonen (TOIM.)
Terveyden ja hyvinvoinnin laitos 2019.

5

Tieto- ja viestintäteknologian käyttö sosiaalihuollossa vuonna 2017

Sirpa Kuusisto-Niemi, Miia Ryhänen ja Hannele Hyppönen
Terveyden ja hyvinvoinnin laitos 2018.

6

Tieto- ja viestintäteknologian käyttö terveydenhuollossa vuonna 2017

Jarmo Reponen, Maarit Kangas, Päivi Hämäläinen, Niina Keränen ja Jari Haverinen
Oulun yliopisto ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitos 2018.

Tilannekuvakartoituksen yhteenvetoa

Tilannekuvakartoituksen lähdeaineistot sisältävät:

- Tietoja sähköisistä asiointipalveluista, niiden käytöstä, tarpeesta ja esteistä
- Tietoja tietojärjestelmistä ja tiedonhallinnasta
- Henkilöstön osaamisesta ja valmiuksista

Tilannekuvakartoituksen lähdeaineistot eivät sisällä:

- Tietoa kotona asumista tukevista sovelluksista, palveluista, laitteista ja järjestelmistä
- Asiakkaan itse keräämän datan (älylaitteet, sovellukset) hyödyntämismahdollisuuksia
- Virtuaaliyhteyksien hyödyntämisen laajuutta ja monipuolisuutta (etälääkäri/etähoitaja)

Yleisesti voidaan todeta, että terveyspalveluiden digitalisaatiossa ollaan sosiaalipalveluja edellä.

Tilannekuvakartoituksen jatkotoimenpiteet

1. Tilannekuvaa kotona asumista tukevien sovelluksien, palvelujen, laitteiden ja järjestelmien osalta tulisi lähteä laatimaan KATI-mallin pohjalta nimenomaan kyseisiä tietoja keräten, kysellen ja kooten.
2. Ruotsalainen tutkimus (E-health and Welfare Technology 2020) antaisi hyvän pohjan vastaavan suomalaisen kyselytutkimuksen tekemiselle, jolloin tulokset olisivat paremmin vertailukelpoisia ja riittävän päteviä johtopäätöksiä tekemiseen.
3. Yhteisesti tulisi todeta, että kattavaa kansallista tilannekuvaa (kokonaiskuvaa) digitaalisten palvelujen / teknologioiden käytöstä sosiaali- ja terveystaloudesta ei ole tällä hetkellä olemassa.

Tilannekuvakartoituksen kolme pointtia!

Käytetty kirjallinen tutkimusaineisto perustuu otantoihin tai esimerkkeihin, eikä muodosta kansallista tilannekuvaa/kokonaiskuvaa

-

Kirjallinen tutkimusaineisto myös vanhenee nopeasti

Tutkimukset kuvaavat sen hetkistä tai mennyttä tilannetta.

-

Tulevaisuuden tai edes lähivuosien kehitysnäkymiä ei aineiston perusteella ole selvitetty.

Pienessä maassa kansallisen tilannekuvan muodostamisen ja seurannan olettaisi olevan mahdollista.

-

Mahdollisuudet ehkä paranevat sote-maakuntien myötä.

Soten digipaketti selvitystyö 6-12/2020

Digikehittäjän työkalupakki

Digikehittäjän työkalupakki

Olemassa olevat kehittämistyökalut ja -menetelmät käyttöön!

- Digitalisaation edistämiseen ja kehittämistyöhön on tarjolla suuri määrä erilaisia ja eritasoisia digitaalisia työkaluja.
- Digikehittäjän työkalupakki on Kuntaliiton verkkosivuille suunniteltu palvelu, josta voi hakea erilaisiin käyttötarpeisiin soveltuvia kehittämistyökaluja ja -menetelmiä.
- Työkalupakista löytyvät työkalut ovat verkon välityksellä julkisesti kaikkien saatavilla ja hyödynnettävissä.
- Työkalupakin sisältöä täydennetään jatkuvasti ja käyttäjät voivat myös itse ehdottaa uusia jo olemassa kehittämisen työkaluja ja menetelmiä pakkiin lisättäväksi.
- Lisäksi käyttäjät voivat arvioida työkalun käytettävyyttä omien kokemuksiensa perusteella visuaalisella tähtiasteikolla.

AVARASTI

Jokaisesta työkalusta on koottu seuraavat tiedot:

- Nimi, julkaisuvuosi, omistaja/julkaisija, työkalun kuvaus ja verkkosijainti.

Lisäksi arvioinnissa tehdyt havainnot:

- Soveltuu erityisen hyvin, asiakasnäkökulma ja muut huomiot.

Työkalun sopivuutta on arvioitu seuraavilla tasoille:

- Strateginen taso*, taktinen taso** ja operatiivinen taso***.

Työkalun sopivuutta on arvioitu seuraaviin vaiheisiin:

- Ideointivaihe / kartoitus, projektin suunnittelu, projektin toteutus ja projektin päättäminen.

*Suunnitteleva, ohjaava ja päämääriä asettavia taso. Johtamisen taso: Ylin johto

**Strategiaa toimeenpaneva ja toimintaa kehittävä taso. Johtamisen taso: Keskijohto

***Toteuttava sekä toimintaa ja mittareita seuraava taso. Johtamisen taso: Lähijohto

[illegible]

AVARASTI

Tästä eteenpäin:

Selvitystyöhön, arviointeihin ja työkalupakin tavoitteisiin perustuen selvitetään digikehittäjän työkalupakin käyttöönottamista verkkopalveluna.

Soten digipaketti selvitystyö 6-12/2020

Digimuutosmittarit

Digimuutosmittarit

Selvitystyön sisältö

- Digimuutoksen taustat ja tavoitteet, arvioidut mittarit sekä esitykset toimivasta mittarista ja etenemisestä!

Esiin nousseita kysymyksiä

- Miten mittarit tukevat organisaation strategiaa?
- Miten mittarit kuvaavat oikeita toimenpiteitä kohti tavoitteita?
- Kuinka mittarit osoittavat digimuutoksen vaikutukset nykytilaan nähden?
- Onko eteneminen/ei eteneminen eri tasoilla huomioitu mittareissa?
- Pitäisikö mittareita kohdentaa eri vastaajatahoille eri lailla?
- Sama mittari voi toimia useille tahoille, mikäli vastauksia käsitellään vastaajaryhmittäin?

Jokainen arvioitu mittari on tehty jonkin erityisen käyttötarkoituksen pohjalle

Tyrskylä: Kunnan muutosvalmiuden arviointi (Kuntaliitto)

- Kunnan muutosvalmiuden ennakoarviointiin.

Digitransformaation kypsyystasoarviointi (Silver Planet, DVV)

- Organisaation digitalisaation ja uudistumisen kypsyystason määrittämiseen.

VTT: Digikypsyystyökalu

- Digikypsyystason määrittämiseen ja tärkeimpien kehityskohteiden tunnistamiseen.

Kunnan digitalisaatiokartoitus (VM, Kuntaliitto)

- Arviointityökalu digitalisaatioasteen arviointiin ja hyötykartoitus digitalisaation säästöpotentiaalin arviointiin.

Digiasteen määrittelyasteikko eli digiasteikko (VM)

- Digiasteikon tarkoituksena on auttaa digitaalisten asiointipalvelujen kehittyneisyyden arvioinnissa.

Digitalisaatio ja virastojen tuottavuuspotentiaalin kypsyysmalli (Valtiokonttori)

- Tavoitteena on ymmärtää digitalisaation potentiaali, mahdollisuudet ja esteet kehittämiselle.

Toimiva digimuutosmittari 1/2

- Koko organisaatiolle (kunta, hyvinvointialue tms.) tai toimialoittain suunnattu (Esim. sote ja muut)
- Vastaajien ryhmittelymahdollisuus
- Hyödyntää olemassa olevien parhaita puolia (mm. edellä arvioidut mittarit)
- Visuaalisesti vetovoimainen ja käytettävyydeltään miellyttävä
- Mahdollistaa analysoinnin ja muodostaa vastauksien perusteella johtopäätöksiä

Toimivan digimuutosmittarin ominaisuuksia on avattu tarkemmin selvitystyön sisällä.

Toimiva digimuutosmittari 2/2

- Laatii vastauksien perusteella etenemisehdotuksia
- Verkkopohjainen, toimii selaimen välityksellä (rekisteröitymismahdollisuus)
- Tarjoaa vertailumahdollisuuksia muihin vastaajiin, ylläpitää tietopankkia
- Tarjoaa kehittymisen seurantamahdollisuuden, ylläpito ja kehittäminen järjestetty
- Pysyä ja kehittyvä, pidempiaikainen hyödyntäminen
- Tarjoaa mittariston lisäksi aiheeseen liittyvää sisältöä, vinkkejä jne.

Toimivan digimuutosmittarin ominaisuuksia on avattu tarkemmin selvitystyön sisällä.

Toimivan mittarin avulla tarkasteltavat näkökulma/ulottuvuudet:

- Strategia, johtaminen, talous
- Toimintakulttuuri ja ihmiset
- Teknologioiden hyödyntäminen
- Työn muutos ja kehittäminen
- Asiakaskokemus ja vuorovaikutus
- Palvelumuodot ja saatavuus
- Organisaatio, toimintamallit ja prosessit
- Lainsäädäntö ja muut velvoitteet
- Innovaatio- ja kehitystoiminta
- Yhteistyö ja avoimuus

**Mahdollistavat
digimuutoksen
vaikuttavuuden ja
merkityksellisyyden
arvioinnin ja seurannan**

AVARASTI

Tästä eteenpäin:

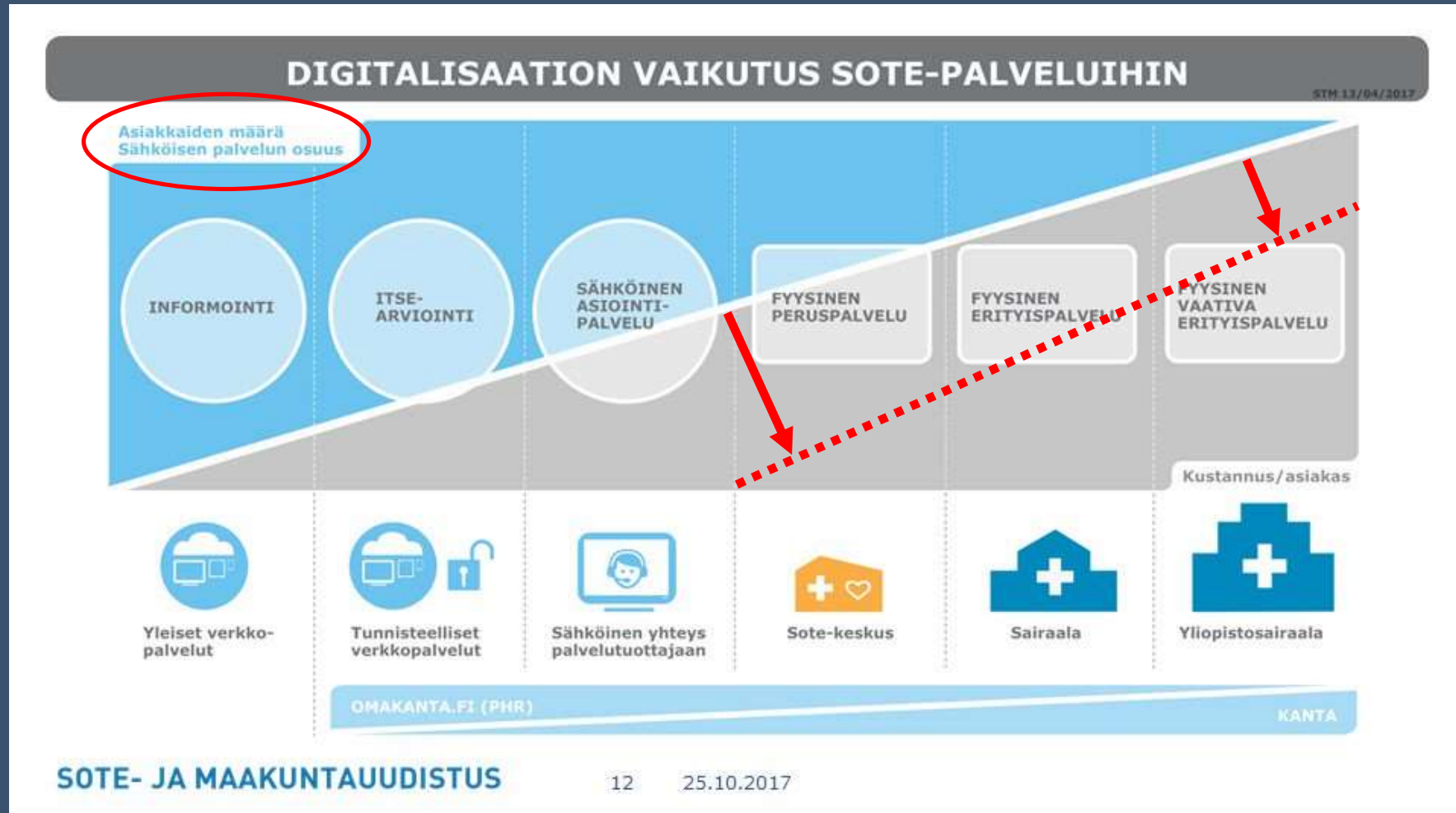
Selvitetään ”Kuntien digimuutos” –verkkopalvelun toteuttamismahdollisuudet. Tavoitteena edellisillä dioilla kuvatun kaltainen digimuutosmittari sekä sen oheis- ja tukipalvelut.

AVARASTI

Soten tulevaisuuden näkymät (odotukset)

Soten tulevaisuuden näkymät (odotukset)

Soten tulevaisuuden näkymät (odotukset)

Visio: sote ja pela

Pelastustoimen uudistuksen tavoitteena on, että ihmisten ja yhteisöjen sekä koko yhteiskunnan turvallisuus paranee

Sote-uudistus

Soten tulevaisuuden näkymät (odotukset)

Sote-uudistuksen painopisteet

Hyvinvointialue

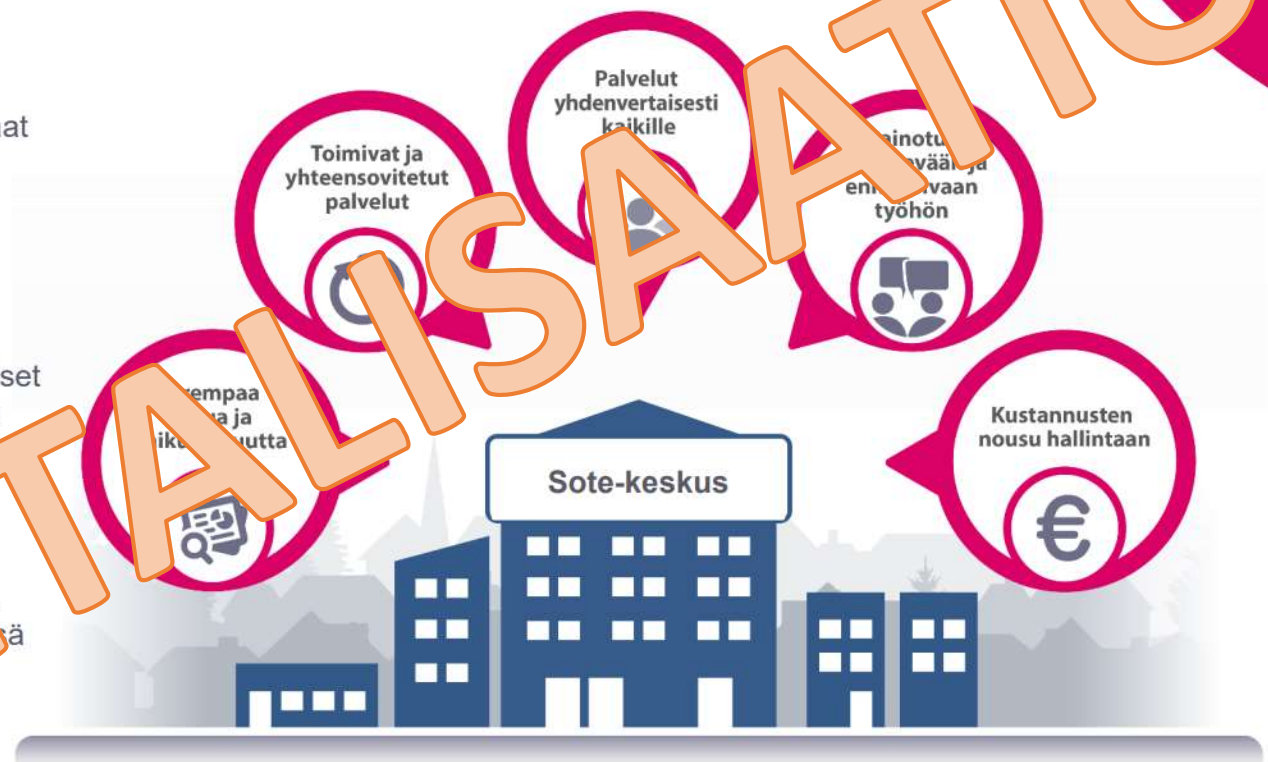
Sama toimija vastaa siitä, että saat tarvitsemasi sosiaali- ja terveyspalvelut.

Ihmislähtöiset palvelut

Palveluja kehitetään niin, että pääset yhdellä yhteydenotolla oikeaan palveluun.

Osallisuus

Päätöksentekoon säilytetään kansalaisten osallisuus. Palvelu uudistetaan yhteistyössä kansalaisten kanssa.

Sote-uudistus

Soten tulevaisuuden näkymät (odotukset)

Perustuen Digitaalinen ja ihmisläheinen kunta 2035 –kirjaan

NÄKÖKULMANA YHTEISKUNTA

- ✓ Terveysdatan hyödyntäminen sairauksien ennaltaehkäisyssä, tunnistamisessa ja hoidon valinnassa on uudistanut terveydenhuollon.
- ✓ Terveyden edistäminen, etäseuranta, omahoito ja varsinainen terveydenhuolto toimivat saumattomana ketjuna.
- ✓ Kuntien rooli terveyden ja hyvinvoinnin edistämisessä on kuntalaisten aktiivista ja turvallista elämää tukevan elinympäristön ylläpito.
- ✓ Itsenäisen asumisen ja elämisen tukemiseen osallistuvat kunta, SOTE-alue, palveluntuottajat, läheiset ja lähiyhteisöt.
- ✓ Laitteiden ja ympäristöjen hankinta- ja käyttökustannukset katetaan raskaan, kalliimman hoidon vähentyneen tarpeen kautta.

Soten tulevaisuuden näkymät (odotukset)

Perustuen Digitaalinen ja ihmisläheinen kunta 2035 –kirjaan

NÄKÖKULMANA TYÖ

- ✓ Sosiaali- ja terveyspalvelujen digitaaliset prosessit ovat helpottaneet ammattilaisten ja asiakkaiden arjen sujumista.
- ✓ Virtuaalisyhteyden avulla lääkärit ovat asiakkaiden ulottuvilla, asiakkaiden tai lääkäreiden sijainnista riippumatta.
- ✓ Tekoäly auttaa terveydenhuollon ammattilaisia suoriutumaan työstään paremmin ja tekemään tarkempia diagnooseja.
- ✓ Tekoälyn ja robottien avulla terveydenhuollon ammattilaisten työaikaa kohdennetaan inhimillisyyttä vaativiin tehtäviin.
- ✓ Koneilta tulee voima, tarkkuus ja väsymättömyys, ihmisiltä kyky ratkaista ongelmia, tehdä päätöksiä ja hoitaa näppäryyttä vaativat tehtävät.

Soten tulevaisuuden näkymät (odotukset)

Perustuen Digitaalinen ja ihmisläheinen kunta 2035 –kirjaan

NÄKÖKULMANA ASIAKAS

- ✓ Terveysthuollon asiakkaille pyritään tarjoamaan jatkuvaa, ennakoivaa, ennaltaehkäisevää ja yhtenäistä kokonaispalvelua.
- ✓ Sosiaali- ja terveystalvelujen tavoitteena on tarjota asianmukaista hoitoa ja tukea ennakoiden ja mahdollisimman lähellä asiakasta.
- ✓ Kotiin tuotujen teknologioiden avulla tuetaan aktiivista elämää, yhteydenpitoa, liikkumista ja vaaratilanteiden välttämistä.
- ✓ Odotuksena on, että robotisaation edetessä ihmiset ovat yhä terveempiä ja elävät pidempään toimeliasta elämää.
- ✓ Asiakkaiden tarpeista yli puolet pystytään kartoittamaan etäpalveluna, ja lääkärikäyntejä säästyy niitä enemmän tarvitseville.

Soten tulevaisuuden näkymät (odotukset)

Perustuen Digitaalinen ja ihmisläheinen kunta 2035 –kirjaan

NÄKÖKULMANA OMATOIMISUUS

- ✓ Ihmisen vastuu omasta terveydentilastaan sekä omavalvontaan ja etäseurantaan osallistumisesta on kasvanut.
- ✓ Vastineeksi ja kannustimeksi omatoimisuudesta tarjotaan ohjeistusta ja neuvontaa liittyen terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen.
- ✓ Helppokäyttöiset laitteet on tarkoitettu oman terveydentilan seurantaan ja tukemaan terveydenhuollon ammattilaisten diagnooseja.
- ✓ Asiakkaan omadataa peilataan automaattisesti vertailuryhmän dataan tekoälyn tunnistuessa poikkeamat ja riskit.
- ✓ Tavoitteena on motivoida ihmisiä pitämään itsestään parempaa huolta ja säilyttämään hyvä työkyky mahdollisimman pitkään.

AVARASTI

Toni Auvinen Avarasti Oy

Toni Auvinen

044 245 0818

@avarastioy

toni.auvinen@avarasti.fi

www.avarasti.fi

**luotettava
kumppani**

**SUOMEN
VAHVIMMAT**

2020

Toni Auvinen Avarasti Oy

asiakastieto.fi

AVARASTI

Kysymyksiä ja keskustelua